

De Terugkeer Van POTASCH & PERLEMOER

Een komedie in vijf bedrijven

door

DICK VAN DEN HEUVEL

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE TERUGKEER VAN POTASCH: & PERLEMOER:** gaan opvoeren, dienen in alle program-maboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **DICK VAN DEN HEUVEL** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de letter-grootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© 2025 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, generale repetities met publiek, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **11** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten.

E-mail: rechten@toneelfonds.be. **Telefoon:** (03)3.66.44.00.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Abraham 'Ebie' Potasch

Maurits Perlemoer

Werkman - winkelier

Rosey Potasch - vrouw van Ebie

Irma Potasch - dochter van Ebie

Van der Smagt

Yankl - een student

Elsie Singer

Hirsch - de zionist

Deurwaarder Koelemans (kleine rol)

Kamerlingh Onnes - commissaris van politie (kleine rol)

Zeer kleine bijrollen:

Klant

Misdadig Type 1

Misdadig Type 2

Agenten

(vanzelfsprekend mag er in zo'n ruim bezet stuk in de bijrollen wel een beetje gedubbeld worden)

DECOR:

Op het toneel zien we de binnenkant van Handelsonderneming Potasch & Perlemoer zoals die er midden jaren veertig moet hebben uitgezien. Veel eikenhout, links en rechts archiefkasten, een bureau maar ook een hoog kathedr, kasten met spullen. Wellicht zien we het etalageraam, voor de helft matglas met daarboven - spiegelschrift - de namen van de firmanten. Links is de deur naar de straat waar we een klein stukje van zien en rechts is het opkamtje met de trap naar verdiepingen boven de winkel. Er is nog een deur die naar een achterkamer leidt waar de familie Potasch woont. En een luik naar de kelder met een contragewicht, zodat dat luik makkelijk opengaat.

Aan het begin van de voorstelling is de handelsonderneming een rommeltje, of liever een ruïne... hals over kop verlaten een paar jaar eerder en derhalve stoffig maar voor de rest leeg gestroopt door burens en voorbijgangers. De rommel moet tussen de proloog en het eerste bedrijf op te ruimen zijn.

NOOT VAN DE SCHRIJVER:

Potasch en Perlemoer zijn joden zoals bijna alle personages in dit stuk. Het is een Hollands gebruik om deze rollen te laten spelen door joden en niet-joden, naar de willekeur van de regisseur. Cor Ruys en Johan Kaart zijn daarvan de niet-joodse voorbeelden. Zij beiden hielden het vol Potasch & Perlemoer te verbeelden zonder een aangemeten joods accent. Laten we het stuk in deze traditie spelen...

PROLOOG

(het is donker in de Handelsonderneming. We horen geschuifel, mensen lopen langs het etalageraam en rommelen aan het slot. Dan gaat de deur open en komen Winkelier Werkman en Johannes van der Smagt binnen)

WERKMAN: Let niet op de rommel, meneer Van der Smagt.

VAN DER SMAGT: Ik ben op het ergste voorbereid.

(Werkman zoekt het lichtknopje en maakt zowaar licht. We krijgen een indruk van de chaos. Laden staan half open, stoelen lijken omgewaaid, een schilderij is van de muur afgevallen. De Handelsonderneming is hals over kop verlaten, enige jaren eerder en daarna geplunderd)

VAN DER SMAGT: Jezus...

WERKMAN: Die Potasch komt heus niet meer terug, meneer Van der Smagt. Daar hebben die moffen in Dachau een perfecte levensverzekering op afgesloten.

VAN DER SMAGT: Een grote tragedie, meneer Schuurman. Verschrikkelijk. Wanneer waren ze weggevoerd?

WERKMAN: '43. Ja, moesten zich melden bij de Hollandsche Schouwburg. Wij zeiden nog, ga niet... maar ja, de Joodsche Raad had gezegd dat het allemaal dikke mik was. *(hij zoekt in de stellingen)* Nou had die oude Perlemoer nog ergens sigaren... *(Werkman trekt een lade open. Haalt er een doosje sigaren uit)* Hals over kop moesten ze vertrekken. Ze hebben alles achter moeten laten. Hij z'n sigaren. Zij de mooiste jurken. Mijn vrouw is al jaren niet meer naar de Gerzon hoeven gaan. God hebbe hun ziel. *(presenteert de doos sigaren, Van der Smagt neemt er een)* Sigaartje?

VAN DER SMAGT: En... nooit meer wat van hen vernomen?

(Werkman sluit de sigarendoos. Opent hem dan weer. Stopt vier, vijf sigaren in de borstzak. Wil de rest terugzetten. Bedenkt zich en pakt de hele kist onder zijn arm)

WERKMAN: Wat zegt U?

VAN DER SMAGT: Dat ze terugkomen of zo?

WERKMAN: *(schrikt)* God mag het verhoeden. *(herstelt)* Voor die mensen zou dat ook niks zijn. De wereld is zo veranderd. Het is

ook een vorm van genade. *(wordt vertrouwelijk)* Die oorlog heeft veel stuk gemaakt, ook tussen de mensen onderling. Wij... ik en mijn vrouw... wij hadden de joden hoog zitten. Maar ja, nou zijn ze d'r niet meer... Dus wat moet je ze nou nog hoog hebben zitten?

VAN DER SMAGT: Maar dit is hun thuis!

WERKMAN: Houdt U van cognac? Die Potasch wist wat een lekkere cognac was. Twaalf flessen had hij staan. Ik doe d'r zuinig mee.

(Werkman pakt een fles cognac. Er zit een staartje in de fles, hij schenkt twee glazen vol)

VAN DER SMAGT: Ik...

WERKMAN: Denkt U, dat ik de Handelonderneming Potasch & Perlemoer zou verhuren aan wie dan ook, als die twee nog in leven waren. Dat vroeg mevrouw Singer mij ook.

VAN DER SMAGT: Mevrouw Singer?

WERKMAN: Van de naaimachines van twee hoog. Die heeft de hele bovenverdieping gehuurd. Mevrouw Singer is zelf een jodin. Ik zeg, zou ik U verhuren als ik niet zeker was dat Potasch & Perlemoer kassiewijle waren, naar ze attelemiese, meimus? Kom nou toch, die hebben allang de halve achtertuin van Ome Adolf op hun buik.

VAN DER SMAGT: Ik vind het toch wat onkies.

WERKMAN: En ze komen ook niet in de hemel want ze geloven niet in Jezus Christus.

VAN DER SMAGT: Maar om nou de cognac van...

WERKMAN: *(besluit plotseling naar de voordeur te lopen. Schreeuwt naar buiten)* Petronella! *(richt zich weer naar Van der Smagt)* En? Gaat U het huren?

VAN DER SMAGT: Van wie moet ik het eigenlijk huren?

WERKMAN: Van wie... van wie... van wie... van wie, denk je? Van mij, natuurlijk. Ik heb er al die jaren op gepast voor Potasch en Perlemoer. Vier jaar lang hebben ze een conciërge-salaris uitgespaard, god hebbe hun ziel. Maar ja, daar zijn het joden voor. Ze zijn een arme nakkedikker wel wat schuldig, vind je niet?

(Werkman schreeuwt naar buiten)

Petronella, ga even voor mij en meneer hier een lekkere gemberbolus halen. Wacht even, krijg je geld.

(Werkman loopt naar een kassa, geeft er een klap op en pakt wat kleingeld uit de la)

Kijk, nu de voorraden een beetje op raken, moet ik wel op een andere manier aan mijn honorarium komen. Weet U niet.

(hij doet dat klein geld in een zakdoek en werpt het naar buiten)

VAN DER SMAGT: Toch lijkt enige piëteit voor onze Joodse landgenoten wel op de plaats. Het is een enorme tragedie.

WERKMAN: Verschrikkelijk. Hier in de straat alleen al. In rotten van vier, zo naar de vernietigingskampen. Dacht U dat ik sympathiseerde met die verschrikkelijk Mof? Hier twee huizen verder woont Ome Jan Dörpel, fout geweest. Die heb ik hoogstpersoonlijk na de oorlog kaal geschoren en zijn vrouw ook en zijn twee kinderen, waarvan de één helaas overleden is. Niemand hoeft mij iets te verwijten.

VAN DER SMAGT: Ik verwijt U ook niks... maar toch, het lijkt me zo...

WERKMAN: Zo wat? Kijk, U heeft helemaal gelijk. Verschrikkelijk hoe die moffen die arme mensen hebben behandeld. Ga zitten.

(Van der Smagt heeft er moeite mee)

Ga zitten, zeg ik.

(Van der Smagt zit al)

Het leven gaat door. Neem dat kind van Blaauw, leuke Hollandse mensen. Niks joods, niks zigeuners, niks kwalijk te nemen. Net getrouwd, geen woninkie te krijgen. Moet je nagaan, het is tweeënveertig, midden in de oorlog. Vind jij het dan gek dat ze dan op zo'n leegstaand woninkie kruipen?

VAN DER SMAGT: De woningnood is nijpend, maar ik ziet niet wat dat te maken heeft met...

WERKMAN: Tja, goed... die van Cohen KWAMEN terug, kan je niet van te voren weten. Kans van 1 op 10. Maar dan kan je zo'n jong stel – met een baby – d'r toch niet uitgooien. Nee, dat heeft de gemeente rechtvaardig besloten. Alle joden die terugkeren uit de concentratiekampen worden gelijk behandeld met alle andere mensen die hier nieuw zijn.

VAN DER SMAGT: Sommige zijn alles kwijt. En dan hebben ze ook nog geen huis. Terwijl het hun huis is.

WERKMAN: Mijn en dijn, dat ligt zo ingewikkeld. In het wapen van Amsterdam staat barmhartig, vastberaden en nog iets,

oppassend of zo. Dat zijn we de hele oorlog geweest. Maar aan alles komt een eind.

(Van der Smagt staat op)

Ik ben geen antisemiet, hoor. Heb ik tegen Potasch ook wel eens gezegd. Zegt-ie, waarom hebben de mensen zo'n hekel aan joden. Ik zeg, omdat jullie Christus hebben gekruisigd. Zegt-ie, dat hebben wij niet gedaan dat waren de Cohens van hiernaast. Anderen de schuld geven. *(vertrouwelijk)* Je ken het makkelijk huren, geloof me nou...

VAN DER SMAGT: Ik moet er even over nadenken. De huur is toch wat aan de hoge kant.

WERKMAN: Doe ik er vijftientig gulden van af. Weet je wat, als welkomstcadeau... waar heb ik dat ding... hier.

(hij zoekt en vindt de zeventien delen van een oude encyclopedie)

Ik doe er een Winkler Prins bij. Wacht, ik heb hier nog wat.

(graaft onder een bureau een staande lamp weg)

Rocococo, dat gaat allemaal weg voor niks en niemendal. Omdat jij een goeie vent bent en ik jou hier graag wil hebben.

(nog een stuk of wat spullen laadt Werkman op de armen van Van der Smagt)

Want ik wil niet hebben dat iemand hier denkt dat ik over lijken ga. Ik ga niet over lijken. Ik wil met jou een eerlijke zaak afsluiten en dan sluit ik met jou een eerlijke zaak af. *(een typemachine gaat er bij en wat lege ordners)* De radio wou ik zelf houden.

(Werkman pakt zelf ook het een en ander en heeft zijn armen intussen ook vol. Dan zwaait de deur open)

Ah, gemberbolussen.

(Abraham Potasch komt binnengelopen. Dikke duffelse jas, een zware hoed en op de borstzak nog steeds een gele ster. In zijn gevolg Rosey Potasch en dochter Irma Potasch. Ze zien er verfromfaaid uit, alsof ze een lange reis doorgemaakt hebben)

Abraham Potasch. Ik dacht je dood was.

POTASCH: Kwam je het me nabrengen, Werkman? Dachau is een end weg.

WERKMAN: God zal me bewaren.

(Potasch scheurt zijn jodenster van zijn buik en geeft hem aan Werkman)

POTASCH: Toegangsbewijs, anders kom je zo'n kamp niet binnen.

ROSEY: Wat een bende. Wat een verschrikkelijke bende.

IRMA: Mamma.

(ze horen gestommel van boven. Dan komt er een verschijning van de trap aflopen. De deur van het opkamertje gaat open. Daar staat Perlemoer in een lange onderbroek)

PERLEMOER: Ebje, ik dacht je dood was.

WERKMAN: Perlemoer? Mijn god, ze leven allemaal.

(Perlemoer loopt op Potasch af, ze pakken elkaar beet. Liefst komen ze terecht in een spot die de twee isoleert van de rest)

PERLEMOER: Dus je bent niet dood?

POTASCH: Ben jij op mijn begrafenis geweest?

PERLEMOER: Nee, ik ga op jouw begrafenis komen als jij niet bij de mijne bent.

POTASCH: Tweeëneenhalf jaar.

PERLEMOER: En Irma, en Rosey... Dachau?

POTASCH: *(knikt)* Ondergedoken?

PERLEMOER: Bij een boer. Hij schopte me het bed uit, zei dat de haan al gekraaid had. Ik zeg: een haan? Dan blijf ik nog een paar dagen.

POTASCH: We weten nou wat honger is.

PERLEMOER: Ik heb er vlees gegeten... de os zou moeten janken dat hij d'r voor gestorven was. En jullie?

POTASCH: Wat weet je niet? Moffen, net mieren. Elke keer als ze me zagen, zeiden ze 'Heil Hitler'. Ik zeg, heren... jullie vergissen je... Hitler is die met dat snorretje.

PERLEMOER: Potasch.

POTASCH: Perlemoer.

PERLEMOER: En nooit meer oorlog. Geen woord!

LICHT UIT

EERSTE BEDRIJF

(Potasch en Perlemoer ruimen de winkel op. Ze hebben stofjassen aan om orde op zaken te stellen. Werkman zal helpen. Nou ja, eigenlijk rookt hij meer sigaren dan dat hij helpt)

WERKMAN: En sinds wanneer was U dan al in huis, meneer Perlemoer?

PERLEMOER: Nou, sinds Tisja-be-Aw.

POTASCH: Dat is de dag waarop de tempel van Jeruzalem is verwoest, 2000 jaar geleden.

WERKMAN: Goh, en ik heb U al die tijd niet opgemerkt.

PERLEMOER: Tisja-be-Aw valt op 7 augustus. Je moet niet zoveel roken.

WERKMAN: Ongezond?

POTASCH: *(haalt z'n schouders op)* Ongezond. Mijn vader heeft ook gerookt en is negentig geworden. Misschien heb je gelijk. Ik heb een broertje gehad, die heeft nooit gerookt en is al gestorven toen hij twee was.

PERLEMOER: Het is een stinkstok, een rotsigaar. En jij hebt nog geluk gehad. Jij hoeft er maar één te roken. Ik heb twaalf dozen vol! *(Perlemoer pakt de sigaar uit Werkmans mond)* Je moet niet zoveel roken omdat dit MIJN sigaren zijn.

WERKMAN: Zeg, wat hebben ze hier huisgehouden, hè?

POTASCH: Enig idee?

WERKMAN: Geen flauw benul. Die van Dörpel, twee huizen verder, zijn natuurlijk fout geweest in de oorlog. Maar ik suggereer niks.

PERLEMOER: Nee, nee.

WERKMAN: Dörpel zei altijd: de joden zijn de schuld van alles.

POTASCH: Dat is niet waar, dat zijn de fietsers.

WERKMAN: Hoezo, de fietsers?

POTASCH: Hoezo, de joden?

WERKMAN: Die Dörpel heeft z'n straf gehad. Hij zit nou in de gevangenis. Hebben ze hem nog gevraagd wat hij wou, borstels maken, pantoffels of zakkies plakken.

PERLEMOER: En?

POTASCH: *(suggereert)* Hij wilde wel reizen in die artikelen.

PERLEMOER: Voor een antisemiet heeft-ie dan nog aardige jodentrucs.

WERKMAN: *(gaat staan)* Heren, ik heb mijn best gedaan om op de zaak te letten. Maar ja, ik heb ook een winkel, heren. En ben ik hier, kan ik niet ergens anders zijn.

POTASCH: Een woord van waardering kan er wel af, nietwaar Maurits.

PERLEMOER: 'Ga heen!' zijn er twee.

WERKMAN: *(gaat onverstoorbaar door)* Maar mij moet nog wat van het hart. Om in de dagelijkse kosten van onderhoud te voorzien... ik heb de regenpijp opgehangen, dat soort zaken... was ik genoodzaakt een verdieping te verhuren.

POTASCH: Wat?

PERLEMOER: Een etage verhuren?

WERKMAN: Het stond leeg, heren! Helaas, ik kon niet anders.

PERLEMOER: Ik dacht al enig gestommel te horen op de tweede.

WERKMAN: Dan heeft U nog geluk gehad.

PERLEMOER: Hoezo, Werkman?

WERKMAN: Nou, kijk... het is een schat van een mens en veel last zult U niet van haar hebben. Ze heet Elsie Singer.

POTASCH: En die woont hierboven?

WERKMAN: Wonen, wonen... wonen is niet het juiste woord.

PERLEMOER: Ze werkt er.

(we zien in het opkamertje een wulpse dame, Elsie Singer, met een vrijer de trap af dalen. Hij rekent af, terwijl zij nog zijn stropdas strikt)

WERKMAN: Ja, juist.

POTASCH: En wat is dat voor een bedrijf?

WERKMAN: In naaimachines.

POTASCH: Da's een mooie joodse traditie.

WERKMAN: Zegt-ze. En ik geloof haar op mijn woord. Zal een jodin liegen? Een vrouw!

PERLEMOER: Is dat één van de tien geboden, Ebie?

(Elsie krijgt van de 'vrijer' een paar netkousen. Ze geeft ze terug)

POTASCH: Een vrouw? Da's een van de tien plagen, Maurits! En dat boven mijn hoofd. Atat bachartanoe mikol ha-amin.

WERKMAN: *(angstig)* Zeg, met geweld bereik je hier niks.

PERLEMOER: Gij hebt ons uitverkoren uit alle volkeren.

POTASCH: Heer der hemelen, waarom nou juist ONS?

PERLEMOER: Naaimachines. En dat moet door deze winkel heen?

WERKMAN: Ze betaalt drie-vijftig huur in de week!

PERLEMOER: Zijn verschrikkelijk mooie apparaten, naaimachines.

(Werkman rommelt nog wat met de sigaren)

WERKMAN: Nou, dat is te zeggen...

ELSIE: U krijgt Uw drie-vijftig nog van deze week. *(tegen klant)* Vraag je schoonmoeder maar of ze die netkousen aan wil trekken voor twee kwartjes.

(de klant vlucht heimelijk de zaak uit. Elsie loopt op Werkman toe en duwt hem de drie-vijftig in de hand. Ze bekijkt de 'nieuwe klanten' eens goed. Dan gaat ze terug naar het opkamertje, de trap op. Potasch & Perlemoer zijn stomverbaasd)

WERKMAN: De emmers! En weg is Werkman.

POTASCH: Wat een schande!

PERLEMOER: Ongehoord!

POTASCH: Je gelooft je ogen toch niet.

PERLEMOER: Wat moet dat falderappes over onze vloer?

POTASCH: De negus hebben ze al.

PERLEMOER: We laten toch niet over ons lopen.

POTASCH: Maar ik zal hem. Die behoebikker. *(Potasch pakt zijn jas en gaat achter Werkman aan)* Want dat was MIJN drie-vijftig. *(hij bedenkt zich)* Nou ja, laat maar zitten, naaimachines kan er ook wel bij. We hadden die verdieping toch voor de opslag.

PERLEMOER: Ebie, maar waar moeten WIJ dan heen met de opslag?

POTASCH: Onze vermontevioolparken kunnen in een schoenendoos, Maurits. En die kost minder dan drie-vijftig.

PERLEMOER: Schoenen zijn duur, Ebie.

POTASCH: Ik hoef toch alleen maar de doos, Maurits. *(tegen Werkman)* Moet jij niet weer eens naar je nering? Je moet die emmers uit je etalage halen.

WERKMAN: Ik heb ze net zo mooi gestapeld.

POTASCH: De tram rijdt door deze straat en da's metaal. Metaal trekt metaal aan, straks hebben we lijn 3 bij ons binnen.

WERKMAN: Wat moet ik er dan inzetten?

POTASCH: In de etalage? Nou, laat eens denken...

(de deur van de opkamer gaat open. Daar stapt Elsie Singer met klant de Handelsonderneming binnen)

(Potasch wijst) Zoiets?

(Elsie ziet het gezelschap)

ELSIE: Goh, meneer Werkman... een wachtlijst?

(Potasch gaat af)

PERLEMOER: Maar... Ebie... *(hij kijkt naar waar Elsie is vertrokken)*
We zullen daar de klandizie van Dokter Beffie gaan huisvesten, zeg..

(en ook Perlemoer gaat achter iets aan. Elsie dus.

Na even komen Rosey en Irma op. Met emmers en bezems. Ze gaan schoonmaken. In deze scène wordt het decor weer kraak. Irma gaat zitten, ze kijkt rond)

ROSEY: Nou, d'r zit meer beweging in de Denker van Rodin.

IRMA: Effe. Ben je niet blij om thuis te zijn?

ROSEY: Thuis? Ik moet er heel goed naar kijken om te zien of 't m'n thuis is. *(kijkt)* Verdomd, zeg... Het is Jericho en de moffen hebben er zeven keer omheen gelopen.

IRMA: Ik dacht dat het veel groter was.

ROSEY: Dat komt omdat je gegroeid bent. *(kijkt naar haar borsten)*
Tot mijn spijt. Kom, het is nog een hele meloche om die zaak in het reine te krijgen.

IRMA: Kom nou even zitten. Hoe voel je je?

ROSEY: Hoe voel ik me? Ik voel me net de vrouw van Mozes nadat die veertig jaar door de woestijn heeft gezeuld. En dan mag ze d'r land niet in want die sijniggel heeft met een stok op een steen staan rammen om er water uit te krijgen. Nou gaan we werken.

(ze staan op en gaan aan de slag)

IRMA: Laat de rabbi je maar niet horen.

ROSEY: Dan zeg ik, rabbi... die Mozes heb ik nooit vertrouwd. Leer ze me kennen. Zoontje van een Egyptische prinses.

IRMA: Nee, d'r zoontje was het niet. Ze had hem gevonden in een rieten mandje.

ROSEY: Gevonden! Waar heb ik dat vaker gehoord. Nee, meissie, ik heb niet het gevoel dat ze Halleluja lopen te roepen dat we terug zijn.

IRMA: Maar al die ellende...

ROSEY: ... daar gaan we het niet meer over hebben. Ik ga niet klagen over het verleden. Ik ga lekker klagen over het nu. Zal me een mooie bedoening worden. Mag ik met een lekkend dak zitten, omdat het nog altijd beter is dan Dachau... terwijl de rest van Holland ze voeten droog op een stoof heeft.

IRMA: Maar ons huis staat er tenminste nog.

ROSEY: Ons huis...

IRMA: Ik was blij om het Centraal Station weer te zien. En de Westertoren staat er ook nog steeds.

ROSEY: Als het een bouw pakket was, hadden ze die ook meegenomen... maak je geen illusies.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto